

Informatievaardigheden

Het internet is niet meer weg te denken uit het leven van kinderen en jongeren. Ook niet om informatie op te zoeken voor een spreekbeurt of huiswerk. Ze maken hiervoor gebruik van verschillende websites en zoekmachines. Maar wat is belangrijk? Wat is een betrouwbare bron? Hoe komt je tot de juiste informatie? Informatievaardigheden zijn belangrijk. Als je die vaardigheden allemaal onder de knie hebt, kan je gemakkelijk mee zijn met de actualiteit en nuttige informatie vinden.

Wat je zeker moet weten over het thema

1. **Informatievaardigheden zijn onontbeerlijk in onze informatiesamenleving.** Wanneer je onvoldoende informatievaardig bent, bestaat de kans dat je niet meer wegwijs geraakt aan de hoeveelheid informatie en dat je zomaar informatie van overneemt zonder dat je erbij stilstaat dat deze informatie betrouwbaar is of niet.
2. **Mensen hanteren vuistregels om informatie snel te beoordelen:** de regel van de 'gewoonte' – ik doe wat ik altijd doe-, de waarde van expert ... Dat doen we omdat we niet altijd de tijd hebben om informatie grondig door te nemen.
3. Wanneer je op zoek bent naar informatie, doorloop je best volgende **6 stappen:** definieer je vraag, kies een zoekstrategie, ga op zoek naar verschillende informatiebronnen, verwerk de informatie, breng informatie van meerdere bronnen samen en evalueer de informatie.
4. **Zoekmachines stemmen je zoekresultaten af op jouw profiel** gebaseerd op eerdere zoekopdrachten, jouw voorkeuren, je online gedrag ... We krijgen dus niet alle informatie te zien. En dit heeft een invloed op hoe we naar iets kijken. Dit noemt de filter bubble.

Informatiegeletterdheid omvat die competenties die je nodig hebt om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Zowel informatie uit diverse soorten teksten, uit cijfers of uit grafische voorstellingen.

Tips voor jou als leerkracht

Kinderen raken snel afgeleid wanneer ze online moeten zoeken. Ze weten vaak niet naar wat ze op zoek zijn. Laat hen voordat ze gaan zoeken een woordweb of mindmap maken. Zo kunnen ze achterhalen naar wat ze specifiek op zoek zijn, maar ook wat ze al weten. Hun zoekopdracht zal zo ook gericht zijn.

Leer kinderen zoekcommando's of zoekoperatoren aan een zoekopdracht toevoegen zoals 'EN', 'OF', 'DEF'... Hierdoor kun je jouw zoekopdracht verfijnen en gericht zoeken.

Stimuleer kinderen om te zoeken via verschillende zoekmachines zoals Google, Duckduckgo, WikiKids ... Vaak zullen ze andere zoekopdrachten krijgen. Zo leren ze dat hun zoekresultaten aangepast worden op basis van hun eerdere zoekopdrachten, voorkeuren ...

Gebruik zoekmachines op maat van kinderen zoals Wikikids. Kinderen krijgen leerzame artikelen te lezen die op hun leeftijd zijn afgestemd. Op Ketnet.be kan je ook heel wat leerrijke informatie terugvinden.

Leer kinderen hoe ze online betrouwbare informatie kunnen herkennen. Maak kinderen bewust dat ze steeds moeten kijken naar de bron, de auteur, de datum... Ze zoeken best ook even uit na waarom iemand iets geschreven heeft.

Aan de slag

⚡ **Affiche informatievaardigheden**
mediawijs.be/tools/betrouwbare-info-of-toch-fake
Affiche over hoe je kan onderzoeken of informatie betrouwbaar is of niet.

⚡ **Affiche Anoniemer surfen**
mediawijs.be/tools/doorprik-je-bubble-anoniemer-te-surfen
Affiche met tien tips om je filter bubble te doorprikken.

⚡ **Online tool**
<http://www.webdetective.nl>
Aan de hand van deze tool kan je nagaan of een website betrouwbaar is of niet.

⚡ **Lesmodules Geheim agent aap**
www.geheimagentaap.nl/

Leesvoer

⚡ **Online workshop Informatievaardigheden**
https://maken.wikiwijs.nl/70157/Workshop_Informatievaardigheden#!page-1696032

⚡ **Brochure Slimmer zoeken**
<https://www.mediawijzer.net/wp-content/uploads/sites/6/2013/09/Slimmer-zoeken.pdf>

⚡ **Dossier Nieuws- en informatiegeletterdheid**
<https://mediawijs.be/dossiers/dossier-nieuws-en-informatiegeletterdheid>

⚡ **MOOC Filter Bubble**
<http://mediawijs.be/mediabank/filter-bubbel>